Джобен наръчник

за незабавна защита от домашно насилие

ФОНДАЦИЯ
АСОЦИАЦИЯ
АНИМУС

Съдържание

Въведение ...→ 3

Какво е домашно насилие? ...→ 3

Кой и кога има право на защита според българското законодателство? ...→ 11

Какво да направя, за да спра незабавно насилието и да защитя себе си и децата си? ...→ 12

Какви са мерките за защита, колко трябва да чакам, за да ги получа, и какъв е срокът на тяхното действие? ...→ 15

Какви документи са ми необходими, за да придобия защита, и как да ги подготвя и попълня правилно? ...→ 18

Къде да подам документите? ...→ 20

Къде да потърся помощ или да насоча пострадалите? ...→ 39

Въведение

Здравейте,
Борбата с домашното насилие е приоритет в цивилизованата част на света, защото този проблем води до сериозни здравословни, социални и икономически неблагополучия в личен, семеен и обществен план. У нас действа Законът за защита от домашното насилие (ЗЗДН) — https://lex.bg/laws/ldoc/2135501151, който адресира този проблем и дава възможност на пострадалите да получат заповед за незабавна защита, а впоследствие и заповед за защита със срок на действие до 18 месеца.

Тази книжка цели по ясен и достъпен начин да помогне на всеки, който е пострадал от домашно насилие, да получи защита от съда, без да са необходими помощта на адвокат или парични средства, тъй като при входирането на така наречената сезираща молба по реда на Закона за защита от домашното насилие не се дължи държавна такса.

Наръчникът е предназначен и за професионалисти, които по силата на ЗЗДН могат да подпомогнат пострадалите в усилията им успешно да предпазят себе си или децата от агресия. Такива са: деловодителите в районните съдилища; рецепционистите, социалните работници и другите служители от държавните и общинските органи, лечебните заведения и юридическите лица, които осъществяват дейност по превенция на домашното насилие и по защита от него.

Не на последно място, от информацията, поднесена тук, биха могли да се възползват приятелите и близките на човек, намиращ се в ситуация на насилие, които се опитват да му помогнат.

Когато някой е в криза, вследствие на агресия и тормоз, може да изпитва затруднения със събирането на мисълта си и с това да се фокусира върху изпълнението на дадена задача. При попълването на документ обаче, техническа грешка или пропуск може да осуети получаването на защита от съда и да застраши здравето и живота на пострадалите. Ето защо един страничен компетентен поглед върху документите може да предотврати излишно забавяне или отказ.

В този „Джобен наръчник за незабавна защита от домашно насилие“ се съдържат определения, практически съвети и кратки отговори на следните въпроси:

Какво е домашно насилие? →

Кой и кога има право на защита според българското законодателство? →

Какво да направя, за да спра незабавно насилието и да защитя себе си и децата си? →

Какви са мерките за защита, колко трябва да чакам, за да ги получа, и какъв е срокът на тяхното действие? →

Какви документи са ми необходими, за да придобия защита, и как да ги подготвя и попълня правилно? →

Къде да подам документите? →

Къде да потърся помощ или да насоча пострадалите? →

Включени са линкове за изтегляне на образци на основните документи, като молба за защита и декларация.

В случай че намерите информацията за полезна, моля разпространете тази брошура сред свои колеги и близки.

Борбата за власт и контрол е част от човешката природа. Тя е и в основата на домашното насилие. Ако не можем да я изкореним, то от позицията на нашите професии и в името на човешкото развитие, благополучие и здраве можем да помогнем за предотвратяването и прекратяването на това престъпление.

Какво е домашно насилие?

Според чл. 2, ал. 1 и ал. 2 от Закона за защита от домашното насилие:

(1) „**Домашно насилие** е всеки акт на физическо, сексуално, психическо или икономическо насилие, както и опитът за такова насилие, принудителното ограничаване на личния живот, личната свобода и личните права, извършени спрямо лица, които се намират в родствена връзка, които са или са били в семейна връзка или във фактическо съпружеско съжителство или в интимна връзка.
(2) **За психическо и емоционално насилие върху дете** се смята и всяко домашно насилие, извършено в негово присъствие.“

За още по-голяма яснота, ето някои от най-честите примери, които се срещат в практиката:

При физическото насилие извършителят може да:

дере, хапе, стиска, плюе, разтриса, блъска, бута, удря, души или гори жертвата; замеря я с предмети; подлага я на безразсъдно шофиране; заключва я в дома им или извън него; отказва да ѝ помогне, когато е болна, ранена или бременна, или пък спира достъпа ѝ до лекарства или лечение; ограничава жертвата от храна и сън, като форма на наказание; притеснява я по време на хранене, което нарушава хранителните навици и може да доведе до недохранване; притеснява я нощем, което нарушава сънните навици и може да доведе до нарушения в съня; напада я с оръжия и др.

При сексуалното насилие извършителят може да:

е патологично ревнив, което включва преследване, дебнене и др.; контролира облеклото на жертвата; използва секса за наказание – принудителен секс или липса на секс; обижда с мръсни думи; държи се грубо и агресивно по време на секс; подбужда към сексуални действия, които партньорът не харесва, например секс с трети човек, физически болезнен секс, сексуални действия, които се възприемат като

обидни или унизителни; не разрешава да използва контрацептиви или предпазни средства срещу полово предавани болести; насилва да се прави секс пред децата и др.

При психологическото насилие извършителят:

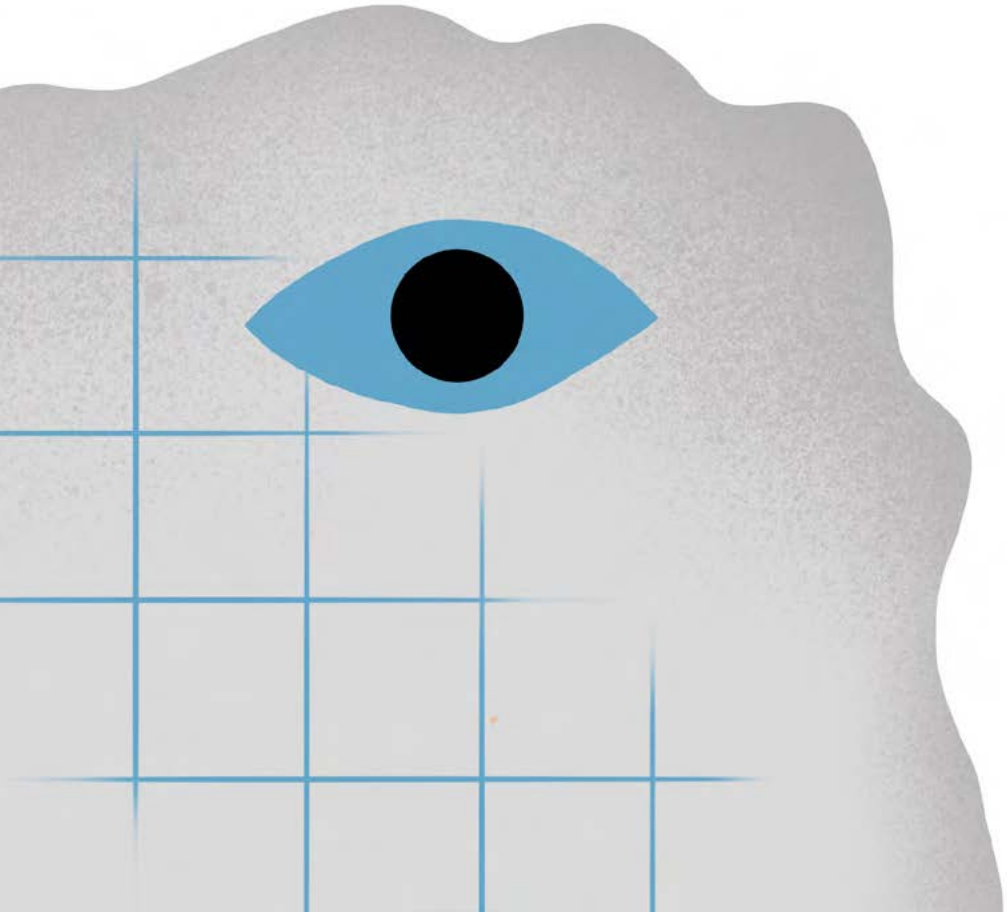
изолира жертвата от околния свят — държи я заключена вкъщи; следи кога и къде ходи; контролира телефонните ѝ обаждания; заплашва, че ще я убие; чупи вещи; напада устно или унижава партньора си насаме или пред други хора; напада слабостите жертвата, например езиковите ѝ умения, нивото ѝ на образование, родителските умения, религиозните или културалните ѝ вярвания или външния ѝ вид; принуждава партньора си да прави унизителни за него неща; редовно заплашва, че ще прекрати връзката, като напусне или изгони другия; нарушава обещания, не спазва уговорки или не поема равен дял от отговорностите; винаги твърди, че е прав; изневерява и др.

При икономическото насилие извършителят:

контролира всички средства на жертвата и не ѝ дава пари, включително за най-основни неща; не ѝ разрешава да работи извън дома или саботира опитите ѝ да ходи на работа или да посещава учебно заведение; отказва да работи и принуждава партньора си да издържа семейството.

Контрол чрез децата, при който извършителят:

ги принуждава да „шпионират“, да нападат, да стават свидетели на насилие и унижение на другия си родител; заплашва, че ще отнеме децата или че ще посегне и на тях; използва децата като посредници или ги въвлича в конфликтите. При всички тези случаи, децата също са жертва на насилие.

Кой има право на защита според българското законодателство?

Според чл. 3 от Закона за защита от домашното насилие защита може да търси „всяко лице, пострадало от домашно насилие, **извършено от**:

1. съпруг или бивш съпруг;
2. лице, с което се намира или е било във фактическо съпружеско съжителство или в интимна връзка;
3. лице, от което има дете;
4. възходящ;
5. низходящ;
6. лице, с което се намира в родство по съребрена линия до четвърта степен включително;
7. лице, с което се намира или е било в родство по сватовство до трета степен включително;
8. настойник, попечител, лице, на което са възложени грижи за детето, или лице, на което детето е поверено;
9. лице, което е роднина по права или по съребрена линия до четвърта степен включително, на лицето, с което се намира или е било във фактическо съпружеско съжителство или в интимна връзка;
10. лице, с което родителят се намира или е бил във фактическо съпружеско съжителство или в интимна връзка;
11. лице, което е съпруг или бивш съпруг на родителя.“

Определение за интимна връзка според българското законодателство:

Интимна връзка представлява съвкупност от доброволни и трайни лични, интимни и сексуални отношения между две физически лица от мъжки и женски пол, независимо от това дали споделят едно домакинство и чието възникване, съдържание и прекратяване не са обект на правно регулиране от друг закон. Трайни по смисъла на предходното изречение. са отношения с продължителност от 60 дни“ (ЗЗДН, Допълнителни разпоредби, § 1. т.6)

Какво да направя, за да спра незабавно насилието и да защитя себе си и децата си?

Опитът показва, че каквото и да правят, колкото и да се стараят, жертвите не могат да предвидят, контролират и да предотвратят насилието. Често след извиненията, обещанията и периодите на затишие следва инцидент с нова проява на агресия.

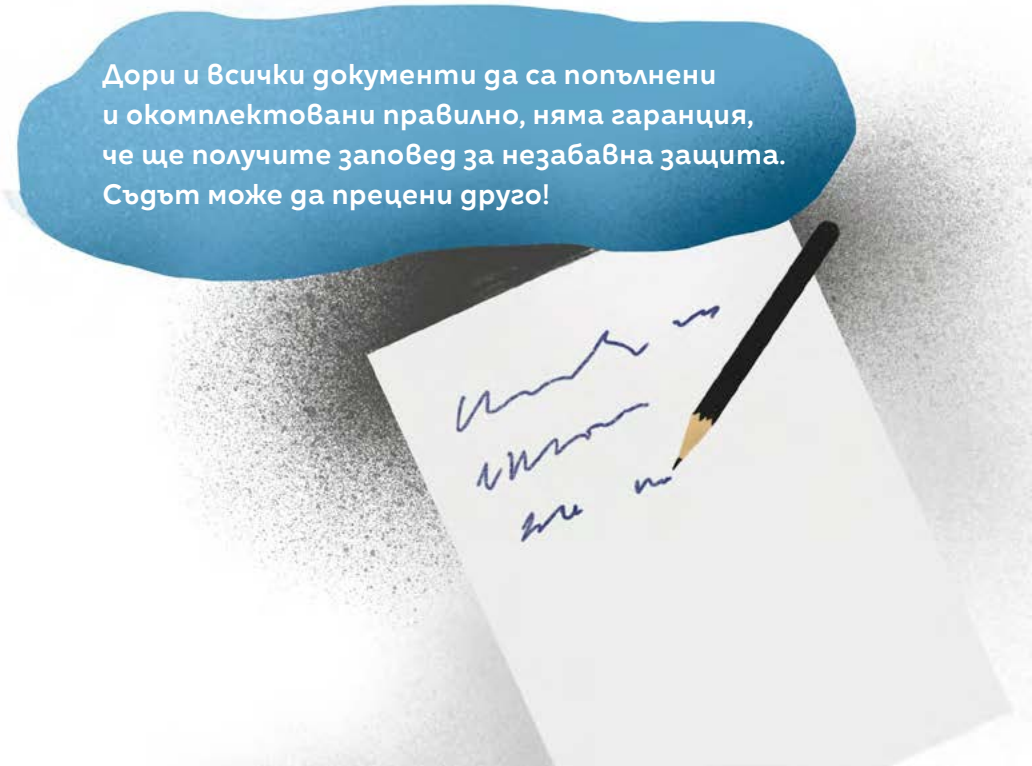
Ето защо най-важната стъпка е издаването на заповед за защита от съда , в която да бъде включена мярката, чрез която да се определи физическо разстояние и разделителна граница между жертвата и насилника, така че да се прекрати контактът между тях.

Освен физическото ограничаване, мерките по ЗЗДН осигуряват и допълни-телна защита за пострадалото лице. Районният съд е този, който определя мерките за защита, но лицето, търсещо защита, може да поиска всяка една или всички от тях.

Кога имам право на защита от съда?

Всеки, който попада в определението за домашно насилие от цитирания чл. 3 от закона, е пострадало лице и има право да поиска издаване на заповед за защита от съда в рамките на три месеца от последния акт на домашно насилие.

Дори и всички документи да са попълнени и окомплектовани правилно, няма гаранция, че ще получите заповед за незабавна защита. Съдът може да прецени друго!

Какви са мерките за защита, колко трябва да чакам, за да ги получа, и какъв е срокът на тяхното действие?

Според чл. 5 от Закона за защита от домашното насилие:
(1) „Мерките за защита от домашното насилие са:

1. задължаване на извършителя да се въздържа от извършване на домашно насилие;

2. отстраняване на извършителя от съвместно обитаваното жилище за срока, определен от съда;

3. забрана на извършителя да приближава пострадалото лице, жилището, месторабота и местата за социални контакти и отдих на пострадалото лице при условия и за срок, определени от съда;

4. забрана на извършителя да осъществява контакт с пострадалото лице под каквато и да е форма, включително по телефон, чрез електронна или обикновена поща и факс, както и чрез всякакви други средства и системи за комуникация при условия и за срок, определени от съда; (нов вид мярка!)

5. временно определяне местоживеенето на детето при пострадалия родител или при родителя, който не е извършил насилието, при условия и за срок, определени от съда, ако това не противоречи на интересите на детето;

6. задължаване на извършителя на насилието да посещава специализирани програми за преодоляване на агресията и справяне с гнева;

7. насочване на пострадалите лица към специализирани услуги за защита, помощ и подкрепа или програми за възстановяване;

8. насочване на пострадалите деца към специализирани услуги за защита, помощ и подкрепа на деца, жертви или свидетели на насилие.“ (нова мярка от 1 януари 2024 година)

Мерките за защита могат да се издадат спешно

Дежурният съдия може да издаде заповед за незабавна защита в рамките на 24 часа след подаването на сезиращата молбата стига в нея да има данни за пряка и непосредствена опасност за живота на пострадалото лице. Сезиращата молба трябва задължително да е придружена от декларация по **чл. 9 ал.3 от ЗЗДН** (и други придружаващи документи, ако са налице). Тази заповед има действие и защитава пострадалото лице до издаването (или неиздаването) на заповед за защита. С оглед описаната ситуация в молбата съдът решава по своя преценка кои мерки ще бъдат постановени, независимо от исканията на пострадалото лице — по закон съдът може да стесни или разшири кръга от мерки, поискани в молбата. Мерките, постановени в заповедта за незабавна защита, действат до момента, в който се издаде краен съдебен акт (заповед за защита) или бъде отказан такъв.

Пострадалото лице не трябва да подава допълнително искане за издаване на краен съдебен акт – заповед за защита. Право на пострадалото лице обаче е да обжалва решението в **7-дневен срок** от деня на постановяването му в открито заседание или от деня, в който е посочено, че то ще бъде обявено. Жалбата се подава чрез съда, постановил решението, с препис за другата страна.

Мерките се налагат за срок от 3 до 18 месеца при приспадане на срока на действие на мерките при издадена заповед за незабавна защита.

В производствата по този закон съдът извършва задължителна преценка за налагане на мерките за защита, когато пострадалият и извършителят имат дете. Съдът може да постанови като защитна мярка режимът на лични отношения, определен по реда на Семейния кодекс, между детето и родителя, който е извършител на домашно насилие, да се осъществява в защитена среда за срока на действие на мерките. Тази защитена среда може да бъде предоставена от специализирана услуга по този закон или от социална услуга, функционираща по реда на Закона за социалните услуги.

Какви документи са ми необходими, за да придобия защита и как да ги подготвя и попълня правилно?

Към настоящия момент лицето, търсещо защита, трябва да подаде молба, адресирана до районния съд, в района на който пострадалото лице фактически пребивава към момента на подаване на молбата, и декларация по образец.

Според чл. 7 от Закона за защита от домашното насилие „компетентен да наложи мярка за защита е районният съд в района на който пострадалото лице фактически пребивава към момента на подаване на молбата“. Например, ако живеете във Варна, но сте избягали, за да се спасите от домашното насилие, в София, то ще може да подадете молбата в София. Същото важи и при настаняване в Подслон за жертви на домашно насилие. Сезиращата молба може да бъде подадена до Районен съд по адреса на подслона

Според чл. 9, ал. 3 ЗЗДН тази молба задължително трябва да е придружена от декларация по образец. При наличие на други документи, като съдебномедицинско удостоверение или амбулаторен лист например, те също се прилагат в копие, заверено с „вярно с оригинала“. Ако молбата включва и се отнася до деца под 18-годишна възраст, се прилага и заверено копие на акта за раждане. С изменение на Закона за защита от домашно насилие от 1 януари 2024 година до-кументите за гражданско състояние не се набавят от пострадалите лица, а се осигуряват служебно от съда.

Къде да подам документите?

Към настоящия момент сезиращата молба заедно с декларацията по чл. 9, ал. 3 ЗЗДН и останалите доказателства трябва да се подадат в районния съд в мястото, в което пострадалото лице фактически пребивава към момента на подаване на молбата. Според последните промени в закона „По искане на пострадалото лице държавните и общинските органи, лечебните заведения и юридическите лица, които осъществяват дейност по превенция и защита от домашното насилие, са длъжни **в срок до 24 часа да препратят** до съответния районен съд молбата за образуване на производство по издаване на заповед за защита“ (чл. 4, ал. 2 ЗЗДН) оставена в съответната институция. По смисъла на закона може да подадете документите и в районните полицейски приемни, центровете за обществена подкрепа, отделите за закрила на детето, бюрата по правна помощ и др.

съвет:

Проследявайте какво се случва с молбата Ви. Независимо дали Вие лично подавате документите в районния съд, или това се случва чрез друга служба, Вие задължително получавате копие на молбата си с вписан входящ номер от съда, чрез който може да се направи справка за това на какъв етап е процесът или по телефон, или в системата на Единния портал за електронно правосъдие (ЕПЕП) https://ecase.justice.bg/Case

Как да попълня правилно молбата за незабавна защита?

Декларация по чл. 9, ал.3 ЗЗДН като образец може да изтеглите от https://activeagainstviolence.com/sites/default/files/obrazec-na-deklaraciya-za-izvrsheno-domashno-nasilie-po-chl-9-zzdn.pdf или от сайтовете на всеки районен съд или да получите на място в районните полицейски управления, държавните и общинските органи, лечебните заведения и юридическите лица, които осъществяват дейност по превенция и защита от домашното насилие. Това по смисъла на закона могат да бъдат районните полицейски инспектори, центровете за обществена подкрепа, отделите за закрила на детето и др.

насоки:

Ето някои насоки и примери, които биха помогнали в попълването на двата документа.

- В обстоятелствената част посочете ясно каква е връзката Ви с човека, който упражнява насилие. Възможните връзки са описани в член 3, който е цитиран по-горе.
- Опишете ясно и конкретно актовете на насилие, както върху Вас, така и върху деца или други членове на семейството, ако това е релевантно за Вас.
- Обяснете какви са последиците от насилието върху психичното и физическото Ви здраве и върху качеството Ви на живот.
- Дайте контекст и извън последния инцидент, за да се разбере повече за семейната Ви ситуация, например от кога е започнало насилието и тормоза, как се проявяват, какви са опасенията Ви и т.н.
- Информацията за предходни актове на насилие и доказателствата за тях дават възможност на съда да се информира за същността на домашното насилие и да направи оценка на риска за живота и здравето на пострадалите лица, която е задължителна за съдебните състави след 1 януари 2024 година. Тази оценка на риска дава възможност на съда да индивидуализира мерките за защита, които да постанови.

* *Имената и обстоятелствата в примерите са измислени и всяко съвпадение с реален случай е случайно* → *стр. 24*

До:
РАЙОНЕН СЪД – гр. Варна

МОЛБА ЗА НЕЗАБАВНА ЗАЩИТА

(правно основание – чл.18, ал.1 ЗЗДН)

От:
Иванка Георгиева Петрова, ЕГН: 851204****, лично и в качеството си на законен представител на малолетното дете: ***Бояна Петканова Петрова с ЕГН: 115215****, адрес:*** *жк Красно село; блок 115, вх. А, ет. 1, ап. 4*

Срещу :
Петко Иванов Петров, ЕГН: 750531*, с адрес на призоваване:*** *жк Красно село; блок 115, вх. А, ет. 1, ап. 4, тел. : 088 *** ****

Основание:
чл. 3, т. 1; във вр. с чл. 3, т. 3; във вр. с чл.4, ал.1; във вр. с чл. 7; във вр. с чл. 18 от Закона за защита от домашно насилие /ЗЗДН/ *— основанието по чл.3 ЗЗДН трябва да съответства на връзката, която имате с извършителя на насилие.*

Уважаема/и г-жо/г-н Районен Съдия,

I. Искане за издаване на заповед за незабавна защита.

Моля на основание *чл. 18, ал.1 ЗЗДН да издадете заповед за незабавна защита по отношение на* ***Иванка Георгиева Петрова, ЕГН: 851204****, *лично и в качеството си на законен представител на малолетното дете* ***Бояна Петканова Петрова*** *с* ***ЕГН: 115215****:* *като:*

1. *Да задължите ответника* ***Петко Иванов Петров*** *да се въздържа от извършване на домашно насилие по отношение на мен,* ***Иванка Георгиева Петрова, ЕГН: 851204****, *лично и в качеството си на законен представител на малолетното дете:* ***Бояна Петканова Петрова*** *с* ***ЕГН: 115215******

2. *Да отстраните съпруга ми* ***Петко Иванов Петров****, който упражнява насилие, от съвместно обитаваното жилище с адрес: жк. Красно село; блок 115 , вх. А, ет. 1, ап. 4, което е ведомствено жилище, дадено от месторабота на съпруга ми за срок, определен от съда;*

3. *Временно да определите местоживеенето на детето ни* ***Бояна Петканова Петрова*** *с* ***ЕГН: 115215******* *при мен,* ***Иванка Георгиева Петрова****,* ***ЕГН: 851204*******, *в качеството на негова майка и законен представител, при условия и за срок, определени от съда, ако това не противоречи на интересите на детето;*

4. *Да забраните на* ***Петко Иванов Петров*** *да се приближава на по-малко от 200 метра от мен,* ***Иванка Георгиева Петрова, ЕГН: 851204*******, *и малолетното ми дете:* ***Бояна Петканова Петрова*** *с* ***ЕГН: 115215*******, *както и да приближава жилището ни, местоработата ми, както и местата за социален и културен отдих.*

5. *Да задължите* ***Петко Иванов Петров*** *да посещава специализирана програма за преодоляване на агресията и справяне с гнева с оглед на това, че е баща;*

6. *Да предупредите* ***Петко Иванов Петров****, че при неизпълнение на Заповед за незабавна защита на основание чл. 21, ал.3 ЗЗДН ще бъде задържан от органите на МВР и ще бъдат уведомени органите на прокуратурата.*

II. Обстоятелствена част

*С **Петко Иванов Петров** се запознахме преди повече от 15 години, но сключихме граждански брак преди 9 години, когато забременях с дъщеря ни.*

В началото на нашия съвместен живот той беше мил и внимателен, въпреки че винаги се е стремял да ме контролира и е проявявал ревност към приятелите ми и дори към семейството ми. ……..

Насилието започна още по време на бременността. Стана избухлив и заядлив, веднъж ме бутна и трябваше да отида до болницата. След като се роди бебето, много се дразнеше, когато плаче, и често избухваше с обвинения към мен, че не се справям като майка. ……..

Тези прояви на насилие се задълбочиха с годините. Той не може да понася плача или дори мрънкането на дъщеря ни Бояна, която сега е на 5 години. Мъжът ми се нахвърля да ме удря с обвинения, че не мога да я гледам, защото съм лека жена, и използва много грозни и нецензурни думи. Тези сцени се разиграват пред детето ни, което копира поведението на баща си в детската градина и повтаря същите грозни думи и се нахвърля да бие децата.

Съпругът ми стана изключително ревнив. Следи ме и ме принуждава да не излизам с никого. Изолирал ме е от света. От стреса вкъщи се разболях от Хашимото.

Преди 2 седмици, в неделя на 8 септември към 15:45 ч., излязохме на разходка в центъра на града, за да купя на детето пантофи за детската градина. Дъщеря ни пожела да отиде на количките и я заведохме. После обаче се измори и стана кисела. Когато я извиках да си тръгваме, тя се разпищя и трябваше да отида и да я сваля от количката, както и да я нося до колата, като през цялото време тя мрънкаше. Съпругът ми не пожела да помогне, въпреки че ме боли кръстът, след като я нося. В колата сложих Бояна на задната седалка и закопчах колана ѝ, след което тя се изви и се затръшка по-силно. Аз мълчах и просто седнах на предната седалка. Изведнъж мъжът ми ме удари със силен удар в областта на врата и започна да ме нарича „боклук“, „нещастница“, „курва“, след което ме захапа за дясната ръка. Разплаках се, заради осъществената вербална и физическа агресия, а той подкара колата с висока скорост и така се прибрахме вкъщи, като по пътя мина и на червен светофар. Когато пристигнахме, дъщеря ми беше заспала и аз я качих на ръце и си легнах при нея в стаята ѝ. В следващите дни успях

да си изкарам съдебномедицинско удостоверение за нанесените ми травми.

Към настоящия момент ситуацията не се е променила. Съпругът ми е на настроения и не мога да предвидя дали няма да се нахвърли върху мен за нещо. Страхувам се за живота си, защото вкъщи има оръжие, тъй като той е военен.

III. Петитум

С оглед на изложеното Ви моля да предприемете нужните мерки, като ограничите възможността на ответника да упражнява физическо, психическо и емоционално насилие по отношение на мен, ***Иванка Георгиева Петрова, ЕГН: 851204*******, *лично и в качеството си на законен представител на малолетното дете:* ***Бояна Петканова Петрова с ЕГН: 115215*******.

1. *На основание чл. 5, ал. 1, т. 1 ЗЗДН да задължите ответника* ***Петко Иванов Петров*** *да се въздържа от извършване на домашно насилие по отношение на мен* ***Иванка Георгиева Петрова, ЕГН: 851204****, лично и*** *в качеството си на законен представител на малолетното дете:* ***Бояна Петканова Петрова*** *с* ***ЕГН: 115215*******

2. *На основание чл. 5, ал. 1, т. 2 ЗЗДН да отстраните съпруга ми* ***Петко Иванов Петров****, който упражнява насилие, от съвместно обитаваното жилище с адрес жк Красно село; блок 115 , вх. А, ет. 1, ап. 4, което е ведомствено жилище, дадено от месторабота на съпруга ми за срока, определен от съда;*

3. *На основание чл. 5, ал. 1, т. 3 ЗЗДН да забраните на* ***Петко Иванов Петров*** *да се приближава на по-малко от 200 метра от мен* ***Иванка Георгиева Петрова****,* ***ЕГН: 851204****,*** *и малолетното ми дете:* ***Бояна Петканова Петрова с ЕГН: 115215*******, *както и да приближава жилището ни, месторабота ми, както и местата за социален и културен отдих.*

4. *На основание чл. 5, ал. 1, т. 4 ЗЗДН временно да определите местоживеенето на детето ни* ***Бояна Петканова Петрова с ЕГН: 115215****** *при мен,* ***Иванка Георгиева Петрова, ЕГН: 851204*******, *в качеството на негова майка и законен представител, при условия и за срок, определени от съда, ако това не противоречи на интересите на детето;*

5. *На основание чл. 5, ал. 1, т. 5 ЗЗДН да задължите* ***Петко Иванов Петров*** *да посещава специализирана програма за преодоляване на агресията и справяне с гнева с оглед на това, че е баща;*

6. *Да предупредите **Петко Иванов Петров**, че при неизпълнение на Заповед за незабавна защита на основание **чл. 21, ал. 3 ЗЗДН** ще бъде задържан от органите на МВР и ще бъдат уведомени органите на прокуратурата.*

Особено искане

1. *Моля да се направи проверка на разрешителното за придобиване, съхранение, носене и употреба на огнестрелно оръжие (пистолет) по реда на чл. 50, ал. 3 ЗОБВВПИ за лицето **Петко Иванов Петров**, защото смятам, **че има реална опасност да стреля по мен, тъй като многократно ме е заплашвал с това.***

2. *Поради постоянните прояви на агресивно поведение, моля на ответника да бъде назначена съдебнопсихиатрична експертиза.*

Доказателства:

1. Декларация на основание чл. 9, ал. 3 от Закона за защита от домашното насилие (ЗЗДН)

2. *Акт за раждане на детето **Бояна Петканова Петрова с ЕГН: 115215*******

3. *Акт за сключен граждански брак между* ***Иванка Георгиева Петрова, ЕГН: 851204*******, *и* ***Петко Иванов Петров, ЕГН: 750531*******

4. *Съдебномедицинско удостоверение №..., издадено на .....*

С уважение :

Молител: _____ / подпис/

Дата: _____ г.
гр. (с.) _____

Образец на молбата можете да изтеглите **ТУК**

обяснителна бележка

Петитум *е по същество искането, отправено към съда.*

Молители *са потърпевшите, които молят съда за защита.*

подсказано

Проверете компетентността на съда: Към настоящия момент преди да адресирате молбата си, проверете кой районен съд е компетентен да издава заповеди за защита. Съгласно чл.7 ЗЗДН „Компетентен да наложи мярка за защита е районният съд в района на който пострадалото лице фактически пребивава към момента на подаване на молбата.“

подсказано

Фактическа обстановка: Важно е да бъде прегледана цялата информация, посочена в молбата, включително необходимите данни и факти, свързани с хората, които се нуждаят от защита, като това може да включва лични данни, описание на заплахите и инцидентите на насилие. В молбата за защита трябва да фигурират името или имената на молителите, ЕГН, адрес — който може да не е настоящият или този по лична карта; името на ответника, неговото ЕГН, адрес, на който може да бъде открит, както и негов телефонен номер. Важно за молбата е да бъде подписана от всички лица — от молителя, а в случаите, в които има непълнолетно дете (14 — 18 год.), то също трябва да се подпише, за да може молбата да бъде редовна. Лицето или лицата, които се нуждаят от защита, могат сами да определят обхвата на защита чрез мерките, които ЗЗДН предлага.

подсказано:

Голям брой от потърпевшите са обект на повече от един вид насилие и като следствие от това проявяват разнообразни симптоми, които могат да бъдат описани. Психическото и емоционално насилие увреждa не само психиката, а често намира отражение и в разнообразни психосоматични заболявания. Физическото и сексуалното насилие могат да оставят директни физически белези, но също и интензивно чувство на страх, тревога, объркаост и потиснатост.

Ето някои от най-често срещаните симптоми, които се проявяват при преживяно насилие, както от възрастни, така и от деца. Те не бива да бъдат пренебрегвани и при проявата им трябва да се търси помощ:

- физически травми и наранявания;
- чести гинекологични проблеми;
- депресивни симптоми;
- проблеми със съня;
- кошмари;
- висока тревожност;
- панически атаки;
- натрапливи травматични спомени и мисли;
- промяна в преценката за себе си, за другите, за реалността;
- инконтиненция (изпускане по малка и голяма нужда);
- автоимунни заболявания и др.

В допълнение на всичко това децата и юношите често реагират с поведенчески проблеми в училище — стават жертва на училищен тормоз или проявяват агресия. Могат да се появят и обучителни проблеми, като липса на концентрация и хиперактивност. Последица от сексуалното насилие може да бъде проявата на сексуализирано или промискуитетно поведение.

съвет:

Доказателства или свидетелства, подкрепящи искането: Освен декларацията по образец е от полза да се приложат и други документи, като: съдебномедицински удостоверения, амбулаторни листове, протоколи за предупреждение по закона за МВР, акт за сключен граждански брак (в случай че има такъв), акт за раждане (в случай че има дете/деца) и други релевантни за сезиращата молба доказателства.

съвет:

След инцидент не се колебайте да упражните правото си и да подадете молба за незабавна защита. Жертвите на домашно насилие често подценяват риска за живота и здравето си или смятат, че на свой ред ще наранят партньора си, ако подадат молба в съда. Постановената от съда мярка за защита, не накърнява съдебното досие на ответника. По-добре е да действате в срок. Ваше право е впоследствие да оттеглите молбата си.

подсказано

Съгласно **чл. 4, ал. 4 ЗЗДН** „По искане на пострадалото лице всеки лекар е длъжен да издаде документ, в който писмено да удостовери констатираните от него увреждания или следи от насилие.“

Към молбата е необходимо да представите и декларация, в която да декларирате, че казаното от вас отговаря на истината и сте жертва на насилие.

Декларацията може да намерите → **ТУК**.
Примерно попълнена декларация можете да видите на **стр. 37 и 38** →

ДЕКЛАРАЦИЯ ЗА ИЗВЪРШЕНО ДОМАШНО НАСИЛИЕ
по чл. 9, ал. 3 от ЗЗДН

Аз, долуподписаната ***Иванка Георгиева Петрова, ЕГН: 851204*******, *лично и в качеството си на законен представител на малолетното дете:* ***Бояна Петканова Петрова с ЕГН: 115215*******, с настоящата декларация и въз основа на чл. 9, ал. 3 от Закона за защита срещу домашното насилие

ДЕКЛАРИРАМ, че ***Петко Иванов Петров, ЕГН: 750531*******, *роден на 31 май 1975 г. с адрес на призоваване: жк Красно село; блок 115 , вх. А, ет. 1, ап. 4, тел.: 088 *** ***, с който сме в брак от 9 години, осъществи акт на домашно насилие над мен и детето ни, изразяващ се в следното: удар и ухапване върху мен и психически тормоз над детето, въвличайки го в актовете на насилие като свидетел.*

Декларирам, че всичко описано по-горе отговаря на действителността, и с оглед верността му се подписвам, като ми е известна отговорността за вписване на неверни данни в настоящата декларация съгласно НК — чл. 313, ал. 1 във връзка с чл. 313, ал.3. НК е Наказателен кодекс: чл. 313, ал. 1 гласи:

продължава на стр. 38 →

„Който потвърди неистина или затаи истина в писмена декларация или съобщение, изпратено по електронен път, които по силата на закон, указ или постановление на Министерския съвет се дават пред орган на властта за удостоверяване истинността на някои обстоятелства, се наказва с лишаване от свобода до три години или с глоба от сто до триста лева.“

Къде да потърся помощ или да насоча пострадалите?

Национална телефонна линия за хора, пострадали от насилие → 02 981 76 86 и 0800 1 86 76

- Предоставя емоционално подкрепа, консултиране при случаи на насилие над жени — домашно насилие, сексуално насилие, трафик с цел сексуална или трудова експлоатация
- Насочване към конкретни институции и локални услуги в страната
- Юридическо консултиране всяка сряда от 17:30 до 21:30 часа
- Финансирана от Министерство на правосъдието

Консултативни центрове за домашно насилие

- Психологическа помощ за справяне с травмата.
- Овластяване: намиране на работа, квартира и социална подкрепа според спецификата на случая, юридическа подкрепа
- В част от центровете работят с извършители на насилие
- Управляват се от неправителствени организации

Подслони / Кризисни центрове за жени и деца пострадали от насилие

- Спешно настаняване и медицинска помощ
- Кризисна интервенция, социално застъпничество, юридическа подкрепа

Подслони / Кризисни центрове за деца пострадали от насилие

- Настаняват деца преживели домашно насилие и трафик
- Настаняват се със заповед от ОЗД или полицейска закрила
- Настаняването минава през съдебно решение
- Настаняването е по реда на Закона за закрила на детето
- Срокът на настаняване е от три до шест месеца

Звено „Майка и бебе“

Основна цел превенция на изоставянето на бебета, когато майките са в тежка ситуация.

Зона „ЗаКрила“ — Иновативна услуга на УНИЦЕФ и Столична община

Цел на услугата е да развие мултидисциплинарния подход при случаите на насилие над деца чрез обединение на психологически, юридически, социални

и медицински практики. Работи по случаи на деца пострадали от домашно насилие, сексуално насилие (в т.ч ранни бракове) и случаи на училищен тормоз

Център за обществена подкрепа

Най-широко разпространената социална услуга в страната — над 145 центъра на територията на цяла България. Основна цел е подкрепата на деца и семейства в риск.

Телефони и контакти на услугите може да намерите **тук:** https://bit.ly/2KaiM8G

Национална линия за деца 116 111
Европейски хармонизиран номер

- Безплатен за всички обаждащи се
- Сигнализира при случаи на деца жертви на насилие по реда на Координационния механизъм
- Работи по реда на Закона за закрила на детето и правилника за неговото приложение
- Консултиране, насочване и сигнализиране
- Работи по всички теми актуални за децата
- Финансирана от държавния бюджет

Комплекс за социални услуги за деца и семейства - социална услуга на Столична община, предоставена за управление с конкурс като държавно делегирана дейност

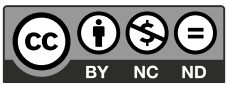

ФОНДАЦИЯ
АСОЦИАЦИЯ
АНИМУС

Джобен наръчник за незабавна защита от домашно насилие

Съставил **Мария Чомарова**
Консултант **Владимира Митрова**
Редакция и корекция **Андреа Андреева**
Дизайн и илюстрации **Свобода Цекова**

© Фондация Асоциация Анимус, 2025

Изданието и неговото съдържание са лицензирани чрез Creative Commons Attribution-NonCommercial-NoDerivatives 4.0 International Public License (CC BY-NC-ND 4.0). За повече подробности посетете: https://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/4.0/

animusassociation.org